

Uchwała nr 59/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 21 maja 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr LXII/360/2024 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr LIX/341/2024 wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi na terenie Gminy Słupia Konecka oraz ustalenia wysokości tej opłaty.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) po zbadaniu w dniu 21 maja 2024 r. uchwały nr LXII/360/2024 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 19 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr LIX/341/2024 wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi na terenie Gminy Słupia Konecka oraz ustalenia wysokości tej opłaty

stwierdza nieważność ww. uchwały w części § 1 w zakresie zapisu „§ 6. ust.2 pkt 3 i 4, oraz §6 ust.3 pkt 3 i 4 zostaje uchylony:” z powodu naruszenia art. 7 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zm.)

Uzasadnienie

Uchwała nr LXII/360/2024 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 19 kwietnia 2024 r w sprawie zmiany uchwały nr LIX/341/2024 wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi na terenie Gminy Słupia Konecka oraz ustalenia wysokości tej opłaty wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 25 kwietnia 2024 roku i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 21 maja 2024 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli przedstawiciele Gminy Słupia Konecka.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

U podstaw tego rozstrzygnięcia znajdują się niżej opisane ustalenia faktyczne i prawne.

Rada Gminy Słupia Konecka w §1 badanej uchwały postanowiła o zmianie własnej uchwały nr LIX/341/2024 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi na terenie Gminy Słupia Konecka oraz ustalenia wysokości tej opłaty w ten sposób, że:

„§ 6. ust.2 pkt 3 i 4, oraz §6 ust.3 pkt 3 i 4 zostaje uchylony:

§ 6. ust. 2 pkt 3 i 4 otrzymuje brzmienie:

- 1) o pojemności 1100 l - w wysokości 183,33 zł
- 2) o pojemności 7000 l - w wysokości 1166,66 zł

§ 6. ust.3 pkt 3 i 4 otrzymuje brzmienie:

- 1) o pojemności 1100 l - w wysokości 366,66 zł
- 2) o pojemności 7000 l - w wysokości 2333,33 zł”.

Jednocześnie w § 3 uchwały nr LXII/360/2024 Rada postanowiła, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.”.

Kolegium badając przedmiotową uchwałę wskazuje, iż uchwałą nr 20/2024 z dnia 23 lutego 2024 roku Kolegium RIO w Kielcach stwierdziło nieważność w części uchwały nr LIX/341/2024 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi na terenie Gminy Słupia Konecka oraz ustalenia wysokości tej opłaty w zakresie dotyczącym §6 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz §6 ust. 3 pkt 3 i 4 z powodu naruszenia art. 6k ust. 2a pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm.).

Zgodnie z art. 91 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90 ww. ustawy.

Kolegium Izby oceniając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały stwierdziło, że Rada nie posiada kompetencji do uchylenia przepisów, co do bytu których wypowiedział się już organ nadzoru. Stosownie do zasady wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie prawa i w granicach prawa.

W przypadku stwierdzenia przez organ nadzoru nieważności (w całości lub w części) uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego, odmiennie niż przy jej uchyleniu przez organ stanowiący tej jednostki, akt taki eliminowany jest z obrotu prawnego ze skutkiem wstecznym (ex tunc) tj. od momentu jego podjęcia. Stwierdzenie nieważności aktu powoduje sytuację taką jakby unieważniony

akt (jego unieważniona część) nigdy nie został uchwalony. NSA w wyroku z dnia 12 października 1990 r., SA/Lu 663/90, ONSA 1990, nr 4, poz. 6, orzekł, że: *"I. Orzeczenie wojewody o stwierdzeniu nieważności uchwały organu gminy [art. 91 ust. 1 u.s.g. - G.J.] ma charakter deklaratoryjny i działa ex tunc"*. Stanowisko to znalazło także odzwierciedlenie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2003 r., P 9/02, OTK-A 2003, nr 9, poz. 100, w którym to orzeczeniu TK wyraził pogląd, iż: *"Stwierdzenie nieważności uchwały jest aktem deklaratoryjnym, a zatem rodzi skutki ex tunc - z mocą wsteczną od daty podjęcia uchwały. Tym samym uchwała jest nieważna od chwili jej podjęcia, a zatem prawnie bezskuteczna. Rezultatem wydania rozstrzygnięcia nadzorczego jest uchylenie wszelkich prawnych skutków, które powstały w zakresie od wejścia uchwały w życie do chwili stwierdzenia jej nieważności"*.

W kwestii uchylania przepisów, których nieważność stwierdził wcześniej organ nadzoru, wypowiedział się WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 25 września 2009 r sygn. akt II SA/Wr 325/09 w którym zauważył, że stwierdzenie nieważności zawsze wskazuje, że akt prawa miejscowego został podjęty z istotnym naruszeniem prawa, obarczającym go od dnia jego podjęcia (z mocą ex tunc) zaś uchylenie przepisów na skutek wydania innego aktu oznacza wyeliminowanie ich z obrotu prawnego ze skutkiem od daty wejścia w życie aktu derogującego, czyli ze skutkiem ex nunc.

Zatem Rada Gminy Słupia Konecka nie mogła uchylić zapisów, które już zostały wyeliminowane z obrotu prawnego przez Kolegium RIO w Kielcach, w ramach posiadanych kompetencji ustawowych.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium orzekło jak w sentencji.

Kolegium zauważa ponadto, iż uchwałą nr 20/2024 z dnia 23 lutego 2024 roku Kolegium RIO w Kielcach uchyliło jednostki redakcyjne uchwały Nr LIX/341/2024, tj. §6 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz §6 ust. 3 pkt 3 i 4. Zatem zarówno w §6 ust. 2 jak i w §6 ust. 3 należało dodać pkt 3 i 4 a nie nadać im brzmienie. Wskazuje się równocześnie, że dla nowych jednostek redakcyjnych zastosowano błędną numerację punktów, tj. 1) i 2) zamiast 3) i 4).

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Prezes
Damian Grzelka